

**Оперативна інформація щодо фітосанітарного стану
сільськогосподарських рослин в господарствах Херсонської області
станом на 25.09.2025**

Озимий ріпак – сівба. На посівах початку вересня - поява 1-го справжнього листка. На 1м² нараховувалось 101 рослина.

Соняшник – збирання.

Кукурудза – повна стиглість, збирання.

Овочеві: томати посівні – повна стиглість.

За даними Херсонського обласного центру з гідрометеорології на Херсонщині переважно суху погоду більшої частини звітної періоду обумовлювало поле підвищеного тиску. При проходженні територією області циклону, 18-19 вересня пройшли невеликі дощі. В окремі дні посилювався вітер східного напрямку до 18 м/с.

Максимальна температура повітря підвищувалась у найтепліші дні до +26-27°C.

Мінімальна температура повітря знижувалась у прохолоднішу ніч до +8°C.

Поверхня ґрунту в денні години нагрівалась до +46-49°C, в нічні години охолоджувалась до +5-6°C.

Середня декадна температура ґрунту на глибині 10 см становила +20-21°C.

Агromетеорологічні умови протягом звітної періоду для підготовки ґрунту під сівбу та для проведення сівби озимих зернових культур та озимого ріпаку дещо покращилися. Для досягання та збирання врожаю пізніх теплолюбивих та овочевих культур умови були сприятливі.

Мишоподібні гризуни за чисельності 0,5-1,0, макс. 2,0 жилих колонії на гектар, продовжують зосереджуватися в місцях резервацій (неорні землі, неугіддя, лісосмути, сади, пасовища) та на полях після збирання соняшнику, овочевих культурах та багаторічних травах. Чисельність їх поступово збільшується. На занедбаних площах чисельність шкідника становить 3,0 жилих кол./га.

На неугіддях продовжується поодинокі живлення гусениць **лучного метелика** III покоління. Середня чисельність гусениць 0,5 екз./м².

У пізніх посівах томатів, перцю, капусти, кукурудзи, багаторічних трав закінчується живлення гусениць III покоління листогризучих совок – **бавовникової, помідорної (карадрини), совки гамми** та та інших совок, які знаходяться переважно в 4-6 віці. Совками заселено до 35% обстежених площ овочевих культур, пошкоджено 10-15% рослин, середня чисельність шкідника складає 1,5 екз./рослину, максимально 2,0 екз./рослину.

Триває харчування на бур'янах, на овочевих та просапних культурах гусениць **озимої совки** II покоління. Чисельність гусениць 0,5-1,1 екз./м², максимально - 2 екз./м² (2 віку - 25%, 3 віку - 55%, 4 віку - 20%). Заселено 35% обстежених площ.

На сходах озимого ріпаку у сонячну, жарку погоду продовжували шкодити **хрестоцвітні блішки**, чисельність яких становить – 0,5-3,0 екз./м², пошкоджено до 2% рослин в слабкому ступені, площа заселення – 50%.

Подекуди відмічається шкідливість несправжніх гусениць **ріпакового пильщика**, гусениць **капустяної молі** та **біланів**. Чисельність несправжніх гусениць ріпакового пильщика становить – 0,5-1,0 екз./рослину, пошкоджено 1-2% рослин у слабкому та середньому ступенях. Чисельність гусениць капустяного та ріпакового біланів – 0,3-0,5 екз./м², при заселенні 1% рослин.

На сходах падалиці продовжується розвиток *хлібного туруна (жужелиці)* за середньої чисельності імаго 0,5-1,0 екз/м², максимально 2,0 екз/м². Відмічено початок відродження личинок, чисельність личинки першого віку 0,2-0,3 екз./м².

На сходах падалиці озимої пшениці спостерігається літ *злакових мух*, шкодочинність *попелиць* та *цикадок*.

Клоп-шкідлива черепашка перебуває у місцях зимівлі (лісосмуги), де його чисельність складає 0,5-0,8 максимально 2,0 екз./м², при заселенні 37% обстеженої площі.

У посівах кукурудзи пізніх строків посіву закінчують живлення гусениці *бавовникової та інших совок*, які за чисельності 1-2 екз. на рослину пошкодили 1-2, осередково до 10% качанів у слабкому ступені.

Спостерігається незначне поширення хвороб кукурудзи. *Пухирчасту сажку* виявлено на 4% обстежених площ посівів кукурудзи, уражено поодинокі рослини. Розвиток хвороби – 1%. *Летючу сажку* виявлено на 1% обстежених площ посівів кукурудзи, уражено поодинокі рослини. Розвиток хвороби – 1%.

На пізніх посівах соняшнику, переважно листках верхнього ярусу, виявлено *фомоз, септоріоз, іржу*, якими уражено в слабкому ступені до 3% листя. Осередково до 10% рослин заселені та пошкоджені гусеницями *бавовникової совки* та гусеницями *соняшникової вогнівки*.

На пізніх посадках *овочевих культур* в приватному секторі закінчується харчування гусениць *помідорної та бавовникової совок* III покоління. Гусениці пошкодили 1-5% плодів, середня чисельність бавовникової совки становить 1,2 екз./рослину, карадрини – 0,5 екз./рослину.

Погодні умови (коливання температур, тумани, випадання опадів) сприяли ураженню пізніх сортів томатів фітофторозом, макроспоріозом. *Фітофторозом* уражено до 15% рослин на 70% площ, розвиток хвороби 2%, *альтернаріозом та макроспоріозом* уражено 5% рослин на 25% площ.

На незахищених площах *пізньої капусти* в приватному секторі шкодять гусениці *капустяної совки* (1,0 екз./рослину), гусениці *біланів* (1,3 екз./рослину), *молей* (2-5 екз./рослину).

Повсюди огірки другого строку висіву, пізні баштанні культури (кавуни, дині) у приватному секторі хворіють на *бактеріоз, пероноспороз, антракноз*. *Бактеріозом* уражено від 1% до 3% рослин, *пероноспорозом* – до 3% рослин, *антракнозом* – до 10% рослин, на 10-35% площ.

Гусениці *яблуневої плодожерки* III покоління закінчили живлення та на даний час триває їхнє переміщення у місця зимівлі – під відсталу кору дерев, грудочки землі навколо дерева. Пошкоджено від 1 до 5% плодів.

Паршею на яблуні та груші уражено 25% дерев, у середньому - 2% листя, максимально 5%, із розвитком хвороби - 3%. Плодів уражено у середньому 4%, максимально – 8%, із розвитком хвороби - 4%.

Плодовою гниллю уражено 2, максимально 10% плодів зерняткових та кісточкових культур.